

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת שבועות דף מ"ב
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the eight incidents that pertain to לפרוע בעדים
To pay in front of עדים

The Machlokes regarding סיטראי

Whether a מלוה can claim that he accepted the לווה's payment for another debt, and not for this loan.

The Mishnah's Halachah of

אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן

One does not make a שבועת מודה במקצת against the claim of a deaf-mute, or insane person or a minor. However,

אבל נשבעין לקטן

בבא בטענת אביו

One does make a שבועה for the claim of a קטן if the claim was for his father's loan.

A

לפרוע בעדים

סיטראי

אין נשבעין על טענת
חרש שוטה וקטן
אבל נשבעין לקטן
בבא בטענת אביו

B

The שבועת מודה if there is a מחלוקת רבי אליעזר בן יעקב ורבנן in a case of במקצת

מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס

שבועת מודה במקצת Based on the reasoning for

The Mishnah's Halachah of

ואלו דברים שאין נשבעין עליהן

העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות

One does not make a שבועה for a claim regarding a servant, a loan document, land, or הקדש;

And several other Halachos in which these four items are excluded.

B

מנה לאביך בידי
והאכלתיו פרס

ואלו דברים
שאינ נשבעין עליהן
העבדים והשטרות
והקרקעות וההקדשות

1 So, let's review ...

The Gemara continues with the eight incidents that pertain to לפרוע בעדים
To pay in front of עדים;
Four of which are taught in this Daf

5.
עפצי

ההוא דאמר ליה לחבריה
הב לי שית מאה זוזי דמסיקנא בך
א"ל ולא פרעתוך מאה קבי עפצי
דקיימי בשיתא שיתא?

The מלוה claimed 600 Zuz and the לווה claimed that he paid 100 קב of עפצים, at the rate of 6 Zuz per קב, for a total of 600 Zuz.

א"ל לאו, בארבעה ארבעה הוו קיימי
אתו תרי סהדי ואמרו

אין, בארבעה ארבעה הוו קיימי

The מלוה claimed, however, that the price at the time was 4 Zuz per קב, and the לווה, therefore, still owes 200 Zuz.

Two עדים confirmed this;

But the לווה claimed that he also paid the remaining 200 Zuz with something else.

In this case, רבא ruled that the לווה is חייב, because הוחזק כפרן

The עדים confirmed that he was a liar regarding the price of עפצים.

And even though in the previous incident רבא held

כל מילתא דלא רמיא עליה דאיניש
לאו אדעתיה

The לווה did not need to remember all the details of the payment?

However,

קצותא דתרעא מידכר דכירי אינשי

People do remember the market price.

1

לפרוע בעדים

To pay in front of עדים

5

עפצי

ההוא דאמר ליה לחבריה
הב לי שית מאה זוזי דמסיקנא בך
א"ל ולא פרעתוך מאה קבי עפצי
דקיימי בשיתא שיתא?

The מלוה claimed 600 Zuz

and the לווה claimed that he paid 100 קב of עפצים, at the rate of 6 Zuz per קב, for a total of 600 Zuz

א"ל לאו, בארבעה ארבעה הוו קיימי
אתו תרי סהדי ואמרו
אין, בארבעה ארבעה הוו קיימי

The מלוה claimed, however,

that the price at the time was 4 Zuz per קב, and the לווה, therefore, still owes 200 Zuz

Two עדים confirmed this;

But the לווה claimed that he also paid the remaining 200 Zuz with something else

רבא ruled that

the לווה is חייב

because

קצותא כפרן

2

6. סטראי

ההוא דא"ל לחבריה
 הב לי מאה זווי דמסיקנא בך והא שטרא
 א"ל פרעתין
 The מלוה claimed a loan of 100 Zuz recorded in a שטר, and
 the לווה claimed that he already paid it.
 אמר ליה
 הנהו סיטראי נינהו
 The מלוה responded that the לווה's payment was for another
 debt, and not for this loan.

held the לווה is פטור, because
 איתרע שטרא
 Since the מלוה admitted that the לווה paid him, the שטר is
 weakened and the מלוה cannot claim נינהו סיטראי.

While רב פפא held that the לווה is חייב, because
 לא איתרע שטרא
 The שטר is not weakened and the מלוה can claim סיטראי
 נינהו

The Gemara, however, mentions, and explains, a second
 incident in which רב פפא ruled otherwise:
 ולרב פפא
 מאי שנא מההוא דאמר ליה לחבריה
 הב לי מאה זווי דמסיקנא בך והא שטרא
 And the לווה claimed
 לאו אתורי יהבת לי
 ואתית ואיתיבת אמסחתא
 וקבילת זוזך
 You loaned me the money to buy oxen and split the profits
 of the meat, and you sat in the meat market and accepted
 your money.
 To which the מלוה responded
 הנהו סיטראי נינהו

In this case, רב פפא ruled
 איתרע שטרא
 And the מלוה cannot claim נינהו סיטראי;
 Because,
 התם כיון דקאמר אתורי יהבת לי
 ומתורי שקלת
 איתרע שטרא
 Since the מלוה admitted that the loan was only for meat
 and he accepted payment from the profits of the meat sold,
 it is apparent the payment was for the loan, and not for
 another debt.

2

6

סטראי

ההוא דא"ל לחבריה
 הב לי מאה זווי דמסיקנא בך
 והא שטרא
 א"ל פרעתין

The מלוה claimed a loan of 100 Zuz recorded in a שטר,
 and the לווה claimed that he already paid it

אמר ליה

הנהו סיטראי נינהו

The מלוה responded that
 the לווה's payment was for another debt,
 and not for this loan

held רב פפא
 the לווה is פטור
 because
 איתרע שטרא

held רב פפא
 the לווה is חייב,
 because
 לא איתרע שטרא

The Gemara mentions a second incident
 in which רב פפא ruled otherwise:
 וארי פפא מאי לך מהפוא דאמר איב לחבריה
 הב לי מאה זווי דמסיקנא בך
 והא שטרא
 And the לווה claimed

לאו אתורי יהבת לי
 ואתית ואיתיבת אמסחתא
 וקבילת זוזך

You loaned me the money to buy oxen
 and split the profits of the meat,
 and you sat in the meat market
 and accepted your money
 To which the מלוה responded
 הנהו סיטראי נינהו

In this case, רב פפא ruled

איתרע שטרא

And the מלוה cannot claim נינהו סיטראי

Because,
 התם כיון דקאמר
 אתורי יהבת לי ומתורי שקלת
 איתרע שטרא

3 The Gemara concludes והלכתא איתרע שטרא But makes the following distinction: והני מילי דפרעיה באפי סהדי ולא אידכר ליה שטרא Only if the לוח paid the מלוה in front of עדים but he did not take back the document, the מלוה cannot claim נינהו. אביל פרעיה בין דידיה לדידיה מיגו דיכול למימר לא היו דברים מעולם יכול נמי למימר סיטראי נינהו If the לוח paid the מלוה in private, the מלוה can claim סיטראי נינהו, because he has a מיגו in that he could have presented a superior claim that the לוח did not pay at all, for which he would be believed; Instead he made an inferior claim that the לוח did pay, but it was for another loan. Therefore, we accept his claim.

3 The Gemara concludes

והלכתא איתרע שטרא

<p>אביל</p> <p>פרעיה</p> <p>בין דידיה לדידיה</p> <p>מיגו דיכול למימר</p> <p>לא היו דברים מעולם</p> <p>יכול נמי למימר</p> <p>סיטראי נינהו</p>	<p>וכפי חילוי</p> <p>דפרעיה</p> <p>באפי סהדי</p> <p>ולא אידכר ליה</p> <p>שטרא</p>
--	---

4 7. בהימנותא

ההוא דאמר ליה לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא אזיל פרעיה באפי סהדי The לוח told the מלוה that he will be believed whenever he claims that the לוח did not pay, and then the לוח paid him in front of עדים.

הוא דאמר ליה לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא אזיל פרעיה באפי סהדי The לוח told the מלוה that he will be believed whenever he claims that the לוח did not pay, and then the לוח paid him in front of עדים.

הוא דאמר ליה לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא אזיל פרעיה באפי סהדי The לוח told the מלוה that he will be believed whenever he claims that the לוח did not pay, and then the לוח paid him in front of עדים.

הוא דאמר ליה לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא אזיל פרעיה באפי סהדי The לוח told the מלוה that he will be believed whenever he claims that the לוח did not pay, and then the לוח paid him in front of עדים.

4 7

בהימנותא

ההוא דאמר ליה לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לי לא פרענא אזיל פרעיה באפי סהדי

The לוח told the מלוה that he will be believed whenever he claims that the לוח did not pay, and then the לוח paid him in front of עדים

<p>held רב פפא</p> <p>פטור is the לוח</p> <p>because</p> <p>נפי דהימניה טפי מןפשיה</p> <p>טפי מסהדי מי הימניה</p> <p>He did not agree for the מלוה to be believed against two עדים.</p>	<p>held אביי ורבא</p> <p>חייב is the לוח</p> <p>because</p> <p>פא הימניה</p>
--	---

5

8.
כבי תרי

ההוא דא"ל לחבריה
מהימנת לי כבי תרי כל אימת דאמרת לא פרענא
אזל פרעיה באפי תלתא

The לוח told the מלוה that he will be believed like two עדים
whenever he claims that the לוח did not pay, and then the
לוח paid him in front of three עדים.

פטור held the לוח is רב פפא
כבי תרי הימניה

כבי תלתא לא הימניה
The לוח is considered only like two עדים and is not
believed against three עדים.

While
חייב held the לוח is רב הונא בריה דרב יהושע
מאה כתרי

ותרי כמאה
There is no difference between two עדים or 100 עדים.

However

ואי א"ל כבי תלתא ואזל פרעיה באפי בי ארבעה
כיון דנחית לדעות נחית לדעות

If the לוח said the מלוה is to be believed like three עדים, and
he then paid in front of four עדים, all agree the לוח is פטור,
because since the לוח specified more than the normal
amount of עדים, his intention was for the מלוה be believed
only like three people, but not like four people.

=====

5

8

כבי תרי

ההוא דא"ל לחבריה
מהימנת לי כבי תרי
כל אימת דאמרת לא פרענא
אזל פרעיה באפי תלתא

The לוח told the מלוה he will be believed like two עדים
whenever he claims that the לוח did not pay,
and then the לוח paid him in front of three עדים

held רב הונא בריה דרב יהושע
the לוח is חייב
because
מאה כתרי
ותרי כמאה

held רב פפא
the לוח is פטור
because
כבי תרי הימניה
כבי תלתא לא הימניה

However

ואי א"ל כבי תלתא
ואזל פרעיה באפי בי ארבעה
כיון דנחית לדעות
נחית לדעות

If the לוח said the מלוה is to be believed like 3 עדים,
and he then paid in front of four עדים,
all agree the לוח is פטור

Because
since the לוח specified
more than the normal amount of עדים,
his intention was for the לוח
be believed only like three people,
but not like four people

- 6 The Mishnah concludes with
אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן
One does not become liable to make a שבועת מודה במקצת to a deaf-mute, or insane person, or a minor, because the Pasuk states
כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור
- The word איש excludes a קטן and teaches
אין נתינת קטן כלום
A קטן or other mentally incompetent person has no claim.

- 6 *The Mishnah concludes with...*
- אין נשבעין על טענת
חרש שוטה וקטן**
*One does not become liable
to make a שבועת מודה במקצת
to a deaf-mute, or insane person, or a minor*
- Because the Pasuk states*
כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור
*Excludes a קטן and teaches
אין נתינת קטן כלום*

7 However
 אבל נשבעין לקטן ולהקדש
 One does make a שבועה for a קטן or הקדש.

The Gemara asks
 והא אמרת רישא
 אין נשבעין על טענת שוטה וקטן

The Gemara explains that the סיפא refers to when
 בבא בטענת אביו
 ורבי אליעזר בן יעקב היא
 In this case, the קטן's claim is for his father's loan, and
 there was a איש, and the Mishnah is יעקב בן יעקב
 in the following Braisa:
 דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר
 פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו
 מחויב רבי אליעזר בן יעקב
 through his own claim as well:
 כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס
 הרי זה נשבע
 As in a case of a לוח who tells his friend, I borrowed a sum
 of money from your father, but I already paid part of it.
 He is מחויב שבועה as a במקצת even through his own
 claim, and a טענת קטן is not worse than a עצמו.

וחכמים אומרים
 אינו אלא כמשיב אבידה ופטור
 The Chachamim disagree and say that he does NOT make
 a שבועה for טענת עצמו or טענת קטן and is considered like
 someone who is returning a lost item, in which he is פטור
 משבועה.

7

אבל נשבעין לקטן ולהקדש
 One does make a שבועה for a קטן or הקדש

והא אמרת רישא
אין נשבעין על טענת שוטה וקטן?

The סיפא refers to when
בבא בטענת אביו
ורבי אליעזר בן יעקב היא
 In this case, the קטן's claim is for his father's loan,
 and there was a איש

 And the Mishnah is יעקב בן יעקב
 in the following Braisa:

דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר
פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו
 There are times in which one is מחויב שבועה
 through his own claim as well:

כיצד
אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס
הרי זה נשבע

As in a case of a לוח who tells his friend,
 I borrowed a sum of money from your father,
 but I already paid part of it
 He is מחויב שבועה as a במקצת
 even through his own claim,
 and a טענת קטן is not worse than a עצמו

וחכמים אומרים
אינו אלא כמשיב אבידה ופטור
 He does NOT make a שבועה
 for טענת קטן or טענת עצמו
 and is considered like someone
 who is returning a lost item,
 in which he is משבועה

8 The Gemara explains that the Machlokes is based on the reasoning for שבועת מודה במקצת
 As רבה explains;
 חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו
 There is a חזקה, an assumption, that a לווה does not have the audacity to make a total denial in the presence of the מלווה, because he benefitted from the מלווה.
 Therefore, a כופר הכל is considered a truthful denial and is פטור משבועה.
 However, when he is מודה במקצת, it is assumed that he wants to be מודה בכולה, admit to the entire claim, because מודה בכולה, but since he cannot repay the entire loan, he admits to a part of it
 כי היכי דלישתמיט ליה
 וסבר עד דהוה לי זוזי ופרענא ליה
 He wants to evade the מלווה to gain some time, and he reckons that when he has money he will repay the rest.
 הלכך רמא רחמנא שבועה עליה
 כי היכי דלודי ליה בכוליה
 Therefore, the Torah obligates the לווה to swear, to compel him to admit the entire amount.

And the Machlokes is as follows:

רבי אליעזר בן יעקב סבר
 לא שנא בו ולא שנא בבנו אינו מעיז
 והלכך לאו משיב אבידה הוי
 חזקה applies to both, the מלווה, and his son the קטן, who inherits the loan.
 Therefore, שבועת מודה במקצת applies.
 ורבנן סברי
 בפניו הוא דאינו מעיז אבל בפני בנו מעיז
 ומדלא מעיז משיב אבידה הוא
 חזקה applies only to the מלווה, but does NOT apply to his son the קטן.
 Therefore, שבועת מודה במקצת does not apply.

The Gemara explains, however, in the רישא of our Mishnah

מנה לאבא בידך
 אין לך בידי אלא חמשים דינר
 פטור מפני שמשיב אבידה הוא

In this case, even according to רבי אליעזר בן יעקב the נתבע is פטור, because דלא אמר ברי לי

The son was not certain about his father's claim. However, in the סיפא regarding אבל נשבעין לקטן דאמר ברי לי

The son was certain about his father's claim.

=====

8 The Gemara explains
 The Machlokes is based on the reasoning for שבועת מודה במקצת

As רבה explains;

חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו

A לווה does not have the audacity to make a total denial in the presence of the מלווה, because he benefitted from the מלווה

Therefore,
כופר הכל
 is considered a truthful denial and is פטור משבועה

However,
מודה במקצת
 it is assumed that he wants to be מודה בכולה, but since he cannot repay the entire loan, he admits to a part of it
 כי היכי דלישתמיט ליה

וסבר עד דהוה לי זוזי ופרענא ליה
 הלכך רמא רחמנא שבועה עליה
 כי היכי דלודי ליה בכוליה

And the Machlokes is as follows:

ורבנן סברי
 בפניו הוא דאינו מעיז
 אבל בפני בנו מעיז
 ומדלא מעיז משיב אבידה הוא

רבי אליעזר בן יעקב סבר
 לא שנא בו ולא שנא בבנו אינו מעיז
 והלכך לאו משיב אבידה הוי

The Gemara explains, however...

In the רישא of our Mishnah
מנה לאבא בידך
אין לך בידי
אלא חמשים דינר
פטור
מפני שמשיב אבידה הוא

However, in the סיפא
אבל נשבעין לקטן
דאמר ברי לי
The son
was certain
about his father's
claim

Even according to רבי אליעזר בן יעקב פטור is נתבע, because דלא אמר ברי לי

The son was not certain about his father's claim

9 The Gemara offers a different explanation for the ruling in the סיפא
 אבל נשבעין לקטן ולהקדש
 As שמואל explains
 One does make a שבועה for a claim AGAINST a קטן or against הקדש.
 One cannot extract money from a קטן or הקדש unless he swears.
 =====

9

The Gemara offers a different explanation for the ruling in the סיפא
אבל נשבעין לקטן ולהקדש
As שמואל explains
One does make a שבועה for a claim AGAINST a קטן or against הקדש
One cannot extract money from a קטן or הקדש unless he swears

10 Zugt Di Mishnah
 ואלו דברים שאין נשבעין עליהן
 העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות
 One does not make a שבועה for a claim regarding a servant, a loan document, land, or הקדש.

 הקדש, it depends:
 קדשים שחייב באחריותן נשבעין עליהן
 For הקדש for which the owner is responsible, such as a נדר, one must make a שבועה, because it is considered his own, and not הקדש.
 ושאינו חייב באחריותן אין נשבעין עליהן
 But for הקדש for which the owner is not responsible, such as a נדבה, one does not make a שבועה, because it is considered הקדש.
 =====

10

ואלו דברים שאין נשבעין עליהן העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות
One does not make a שבועה for a claim regarding a servant, a loan document, land, or הקדש

כקל, says regarding קל, it depends:

ושאינו חייב באחריותן אין נשבעין עליהן <i>Because it is considered קל</i>	קדשים שחייב באחריותן נשבעין עליהן <i>Because it is considered his own, and not קל</i>
--	---

11 The Mishnah continues
 העבדים והשטרות הקרקעות והקדשות
 אין להן תשלומי כפל
 ולא תשלומי ארבעה וחמשה
 If any of these four items were stolen, the גנב pays only
 קרן, the principal, but he is not obligated to pay כפל, a
 double amount, nor does he pay ד' וה' ד', four or five times
 the value if he then slaughtered or sold it.

As the Gemara explains, regarding כפל the Pasuk first
 states
 על כל דבר פשע
 A כלל, an inclusive word - then
 על שור על חמור על שה על שלמה
 A פרט, an exclusive word - and then
 על כל אבדה אשר יאמר
 A second כלל;
 Therefore, we have a
 כלל ופרט וכלל
 אי אתה דן אלא כעין הפרט
 The כלל expands the פרט and includes other פרטים that are
 similar to the פרט, but does not include פרטים that are
 different than the פרט. Therefore,
 מה הפרט דבר המיטלטל וגופן ממוון
 אף כל דבר המיטלטל וגופן ממוון
 The גזל applies only to
 1. Moveable objects;
 2. Which also have inherent value;
 יצאו קרקעות
 שאין מיטלטלין
 This excludes, land which is not moveable, and
 עבדים
 שהוקשו לקרקעות
 Servants who are compared to land; and
 שטרות
 שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממוון
 Loan Documents because they have no inherent value;

11

**העבדים והשטרות
 הקרקעות והקדשות
 אין להן תשלומי כפל
 ולא תשלומי ארבעה וחמשה**

If any of these four items were stolen,
 the גנב pays only קרן,
 but he is not obligated to pay כפל,
 nor does he pay ד' וה' ד'

As the Gemara explains

Regarding כפל the Pasuk first states

על כל אבדה אשר יאמר	על שור על חמור על שה על שלמה	על כל דבר פשע
כלל	פרט	כלל

כלל ופרט וכלל
 אי אתה דן אלא כעין הפרט
 מה הפרט דבר המיטלטל וגופן ממוון
 אף כל דבר המיטלטל וגופן ממוון

The גזל applies only to

1. Moveable objects	2. Inherent value
↓	↓
קרקעות שאין מיטלטלין עבדים שהוקשו לקרקעות	שטרות שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממוון

...1כ3

- 12 And the Pasuk concludes
 ישלם שנים לרעהו
 The word רעהו excludes
 רעהו ולא הקדש
 And
 אין להן תשלומי ארבעה וחמשה
 Because
 תשלומי ארבעה וחמשה
 אמר רחמנא
 ולא תשלומי שלשה וארבעה
 One can only be liable for a קנס that amounts to **ד'** **וה**, but
 not for a קנס that would amount to only **ג'** **וד** since there is
 no כפל amount.

12

◆

And the Pasuk concludes
ישלם שנים לרעהו
רעהו ולא הקדש

◆

And
אין להן תשלומי ארבעה וחמשה
Because
תשלומי ארבעה וחמשה
אמר רחמנא
ולא תשלומי שלשה וארבעה
But not for a קנס that would amount to only ג' וד
since there is no כפל amount